

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíltatnak.

A nyilvános koldulás.

A társadalomnak nemes feladatához tartózik, oltalmába venni azon szerencsétleneket, kik megélhetésükről nem gondoskodhatnak. Ez is a humanizmus, az emberbaráti kötelesség legelőkelőbb követelménye.

Akik testi, vagy szellemi fogyatkozásuk miatt, — tehát önhibájukon kívül — embertisztítéknek, mint a társadalom hasznos, munkás tagjai — meg nem felelhetnek, azokat a jó lelkek könyörületének kell istápolni. Ők is az Isten képére teremtetett emberek, felebarátaink, szeretetünknek tárgyai. Az ilyen szerencsétleneknek a szegényügy ellátása körébe eső gondozását a törvény a községek kötelességévé teszi.

A törvénynek ezen rendelkezése is csak irott-malaszt. Legalább Petrozsényben és ezen vidéken az.

Az 1879. XL. t. cz. elzárással bünteti azt, ki hatósági engedély nélkül nyilvános helyen, vagy házról-házra koldul, vagy a ki 16 éven aluli gyermekeket a koldulásra biztat, vagy koldulni küld, vagy e czélból másnak rendelkezésére bocsát.

Nézzünk szét, különösen fizetés-napokon Petrozsény, vagy Lupény közhelyein, lépten-nyomon koldusok állják utunkat, vagy engedély nélkül, sőt tiltakozásunk dacára lakásunkba betolakodnak. Távol-s közel vidékről tömegesen özönlí el a koldusok sokasága különösen az említett két közs-

get, és süketítő lármával igyekezve magukra vonni a figyelmet, a legtöbb esetben nyomort, szerencsétlenséget s testi fogyatkozást szinelve s apró gyermekek rimánkodnak alamizsnáért.

Tudtunkkal a hatóság még senkinek sem adott nyilvános koldulásra engedélyt. Külömben is ezek a koldusok nem petrozsényi, vagy lupényi illetőségűek.

Ha a törvény minden községnek kötelességévé teszi a saját szegényeiről való gondoskodást, nem volna szabad megtűrni, hogy idegen koldusok inváziója eláraszsza a községet. Gondoskodjék minden község a maga szegényeiről. Ámde a koldulás ürügye alatt dologkerülő tolvajok behatolnak a házakba, lopnak s tájékozzák magukat hogy betörhessenek, rabolhassanak.

Az a közönyösség, mely a féktelen, nyilvános koldulást lehetővé teszi, működési tért nyit itt a tolvajlásnak, rablásnak s efféle büntényeknek is.

Hány munkaképes naplopó lézeng utezáinkon s megállítják a járókelőket alamizsnáért, be szemtelenkednek a családokhoz s míg ki nem elégítik őket, addig nem távoznak.

Számtalan galádságról tettünk már említést, mi a nyilvános koldulás ürügye alatt veszélyeztette a vagyon-és személybiztonságot, megsértette a közrendet.

Kivánatos volna már, hogy válahára a hatóság a jelzett visszaéléseknek véget vessen. Nem sok kell hozzá, csak a törvény rendelkezését kell végrehajtani. Ezzel egy szégyenletes és káros társadalmi baj szanáltatnék.

Zsidó- és hamis bankó.

Az agrarius gyűjtőnév alatt szereplő antisemiták-nak nem csekély örömet szerezhetett a „Hunyad” 38-ik számában „Pénzhamisító szövetség” czím alatt megjelent újdonság. Ezen újdonságból megtudták, hogy Hunyadmegyében bankógyárra akadtak s annak több helységében, többek között „Petrozsényben is különösen sok zsidónál” házkutatást és személmotozást tartottak. Hát nem öröndetes jele az időknak; hogy a zsidó, — kinek Wertheim kasszájában mindeddig hamisítatlan igaz bankókat véltünk tudni — már annyira jutott, hogy annak hiányában hamisakat gyárt? Mily szép perspektívával kínálkozik a közel jövő! Még egy néhány hitel-gazdasági-és egyéb szövetkezet: s akkor nemcsak Dván, M.-Illyén, Algyógyon, Dobrán, Bosorodon és Petrozsényben, hanem az utolsó faluban is hamis bankó forgatására lesz utalva a zsidó. Ily merkantil politikát bátran folytathat.

Nyilván így gondolkozott az igen tisztelt újdonsász úr, a midőn fenti újdonságot megírta és nyomdafesték alá bocsájtotta. Mert ha annak megírásában nem ez vezérelte volna: akkor — mielőtt egy egész felekezett ily érzékenyen megsértett volna, — előbb alaposabb információt szerzett volna be annak igaz voltáról. Mert ha Dván, Marosillyén, Algyógyon, Dobrán és Bosorodon szintén ugyan oly sok zsidónál tartottak házkutatást-és személmotozást mint Petrozsényben, — a hol tudvalevőleg egynél sem tartottak *): akkor az agrariusoknak nevezett antisemiták joggal vádolhatnák azzal, hogy felültelték őket. Hogy egy pár becsületes zsidó szintén bosszantódik azon hogy egész felekezete meghurcoltatik: az mellékes. Higgye el tisztelt cikkíró úr, sokkal méltányosabban járt volna el, még ha min-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Téli promenád.

Késő éj van a városban,
Minden lámpa kialudtan,
A fagyó hold félszemével,
Mindössze is engem kél.

Itt borongok, epekedem
Ablakodnál én kedvesem.
Csülkig ér a hófúvadás,
S csipős szelek boszantanak.

Ing a kereszt fön a tornyon,
Vérörössé fagy az orrom,
S méla hangu sípom helyett
Markaimba lehelgetek.

Fölbámulnék a nagy égre,
Csillagoknak seregére,
De fölöttem állalleg,
Egy-egy rémült varjusereg.

Pedig — pedig olyan képpen
Nem szeretnék járni éppen,
Miként egykor hajdanában
Töbiás a — bibliában.

Aludjál csak én galambom.
Tündérhonban, aranyhalmon;
Én meg virasztásod helyett —
Azt tartom: hogy hazamegyek!

Kukoricza János.

Béni bácsi házassodik.

— Barátom, mondj bármít, szívesen elhiszem, de hogy Béni bácsi 66 éves korában megnősüljön, ki már két izben kiheverte vőlegénységének balsikereit, — azt nem hiszem, nem hihetem, — szölt nevetve Pál ur, szomszédjának.

— No, hát ne hidj: Majd tapasztalni fogod, hogy igazat mondtam.

— Hm, igazán különös, hogy valaki vén fejjel, fakó hajjal s kinek lábaiban jó adag eszük működik, még házasságra gondol, de hát.... modern, szecseszszíós világot élünk s ma már mi sem lehetetlen a nap alatt, úgy hát még esodálkoznunk sem szabad az ily eseten. De hát, folytatja Pál ur, meglepetés szülte okos-

kodásait — mond, ugy — e valami gazdag, vén özvegyet vesz nőül, hogy vagyonát gyarapíthassa?...

— Oh, korántsem, barátom, a menyasszony sem nem öreg, sem nem gazdag — felelte a kérdezett, ki lakója volt a vén vőlegénynek.

— Hát, az öreg szerelmes volna?.. —

— Egész komolyan mondom neked, hogy szerelmes.

— Ugyan, ne tréfálj, tudna is az öreg szeretni: Nincs neki — soha sem is volt — semmi érzéke az eszményi iránt, mely nélkül nem lehet szeretni.

— Hitetlen Tamás vagy, nem is beszéllek többé erről, de ime, itt jön, — mondá az ablakra tekintve Gyulai, — most meggyőződhet magad az elmondottak igazságáról.

Pál kíváncsian nézett az ajtó felé.

Erős kopogás hallatszik az ajtón s nyomban felnyílt az ajtó-és belépett Béni bácsi.

A barátok egymásra néztek. Meglepte őket az öreg ur erőltetett fiatalos megjelenése.

Az eddig kuszált fakó szakál gondosan meg volt nyírva s a bajusz kipödörve.

A bajusz és szakál hirtelen színváltozása, szinte fiatalos jelleget kölcsönt arcának, melynek redőire azonban nem hatott ki a metamorfózis. Választékos öltözeke is úgy tüntette fel, mint ha kicserélték volna. Illatos székfü volt felöltője gomblyukába tűzve.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN”

mellszépítő, a hāremhölgyek csodahatásu laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdőségét, ruganyos telt-ségét. A testbőrt bársony-lāgyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatásu ír gyógynövényekből készűl, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tēgely ára használati utasítással 4 korona. Törvényesen védve. A pénz-t beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM” laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói ut 88. sz

den tekintetben megfelelt volna is az újdonság a valószínűségnek —, ha a zsidókat nem apostrofálta volna, hanem csak egyszerűen regisztrálta volna, hogy Lázár Lajos és Rosengarten Armin ellen a vizsgálat terhelő adatokat derített ki. Így is tisztában lett volna mindenki az első pillantásra azzal, hogy ezen tisztelt honfitársak nem párdúcibőrös, hanem nyúlborús ösöktől származtak s meglettek volna többek között én is (ki eddig bankót nem hamisítottam és szentül fogadom, hogy ezután sem fogok) kimélve attól, hogy rám is görbe szemmel nézzenek; lévén petrozsényi lakos és zsidó. Lám, Takács Zoltán úr is szíves volt hamis százasokat produkálni; de egy lapnak, még az „Alkotmány”-nak sem jutott eszébe azt kisítni, hogy ő milyen vallású és hogy bűntársai között hány a katolikus, a református, a zsidó? Pedig a statistika szép és érdekes tudomány.

Váradai Vilmos.

*) Biztos tudomásunk szerint Petrozsényben nem csak sehol házkutatás, de vizsgálat sem tartott, sőt még gyanu sem merült fel senki ellen bankóhamisítási ügyvel kapcsolatban. Szerk.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. Az igazi magyar patriarkális egyéneknek egy rokonszenves alakja volt Barátosi Mirtse Dénes púji birtokos, kir. bírósági végrehajtó. Puritán becsületesség, kötelesség-tudás és hazafias érzület képezték jellemének nemés vonásait. Hivatalos működésében mindenkor tapintatosan összeegyeztetni tudta a törvényes eljárást a felek érdekével. Mint emker, mint hivatalnok egyaránt közbeesülésben állott, míg végre a halál véget vetett békén töltött hosszas szenvedésének. Haláláról a mélyen szomorodott család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak szomorodott szívvel jelentik, miszerint a szeretett férj, apa, após és nagyapa Barátosi Mirtse Dénes, f. hó 21-én este 9¼ órakor májorvodásból keletkezett betegsége folytán, hosszú és kínos szenvedés után életének 60-ik évében történt kimúlását. A szeretett halot földi maradványai f. hó 23-án d. u. 3 órakor az ev. ref. szertartás szerint a púji sírkertbe fognak kísértetni és öröknugalomra tétetni. Púj, 1900 évi szeptember 21-én. Béke lengjen drága hamvai felett! János fia. Özv. Mirtse Dénesné, szül. Gelenczei Finta Anna neje. Müller Rezső, Müller Lajos, Müller Géza, Mirtse Erzsébet unokái. Mirtse Jánosné mint menyé.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Dr. Kölygessy Adrián Antal közigazgatási helyettes Hátsgre közigazgatási zóvé nevezte ki.

— **Gyilkosság Lupényben.** Folyó hó 17-ére virradóra, Kovál Dániel lengyelországi illetőségű bányamun-

kást az északi-bányához vezetve uton halva találták. A csendőrségi őrzőjárat ráakadt a szerencsétlen emberre a gáztett elkövetése után azonnal. Ott feküdt a roncsolt, szerte zúzott holtest az utszéli árokban. A szemtanúk megneveztek a tetteseket s a csendőrség nyomban kiderítette a tényállást a következőkben: Fízetés volt Lupényben is f. hó 16-án, vasárnap. Véres verekedések, sőt nem egyszer halálos vérengzések fordulnak elő ilyenkor. A különböző nemzetiségű bányamunkások — természetesen — a koresmákat keresik fel s mulatnak a saját módjuk szerint, az egy nemzetiséghez tartozók rendszerint együtt. A vége aztán többnyire verekedés. Így volt ezúttal is. Az északi bánya közelében a hegyen lévő koresmában székelyek és lengyelek mulattak, délutántól késő éjjelig. Ekkor már félíg beszámíthatlan állapotban összeszólalkoztak, majd tettlegeteségre került a sor s a lengyel munkások tulnyomó többségben lévén, kivetkék a székelyeket, kik szitkozódva, fenyegezőve menekültek. Karácsonyi, szállítási vállalkozónak 5 kocsisa együtt haladt az uton. Szembejött velük Kovál Dániel bányász, ki józanul s békésen haladt hazafelé. A kocsisok káromkodva megrohanták s addig verték rugdosták, gázolták, míg csak életjelt adott. A neki vadult kocsisok ezen a szegény szorgalmas, családos emberen töltötték ki mérgüket azért, mert a lengyelbányászok kiugrasztották őket a koresmából. A csendőrök már hajnalban letartoztatták a tetteseket kik a bíróság börtönében várják a megérdemelt büntetésüket. Miként ez az eset is mutatja, a közbiztonsági állapot Lupényben sem éppen megnyugtató. Az a pár csendőr, ki a belterületre fizetések alkalmával kivételesen, mindenütt nem örködhetik a rendfenntartás fölé. A koresmákban különböző nemzetiségű emberek reggelig dorbézolnak s ilyenkor ittasállapotban késelhetik, agyonverhetik egymást. Lupény jelentősége, közgazdasági értéke rohamosan növekedik, minek folyamánaként az egész Kontinensről özönlenek oda az emberek, mi magában véve elég indok arra, hogy a közrendtartásról a viszonyokhoz mérten történjen intézkedés.

— **A Malea-patak szabályozása.** A Malea, ez a rendszerint csendesen folydogáló kis patak két részre osztja Petrozsény belterületét s ha megárad rombol, pusztít, nem ismer határt és gátat, sőt új medret váj magának s elhagyja a régit. Szóval igen veszélyes, sőt rakonezátlan víz a Malea, mely legutóbb is hidakat s házakat sodort el. Ez a patak nemcsak a közvetlenül határos birtokosokat érdekli, hanem sokkal szélesebb körben, csaknem az egész Petrozsényi közönségének érdekét érinti s így szabályozása is — mondhatni — közérdeket képez. Erről győződött meg vármegyénk főispánja is, ki az itteni szolgabírói hivatal véleményes jelentésével hozzá felterjesztett kérelem folytán intézkedett, hogy a patak szabályozása szakértői vizsgálat alapján napirendre tűzessék. Ezen ohajtva várt intézkedés folytán egy kultur-mérnök a hét folyamán a helyszínen vizsgálatot tartott s jegyzőkönyvbe foglalt javas-

lata szerint a község belterületén mintegy két kilométernyi vonalon a vízmeder szélesbitendő, hirtelen csavarodási, a beszögellő és a víz lefolyását gátló akadályok megszüntetendők s partbiztosítékok létesítendők. Ezen szakértői vélemény alapján fog a szabályozás érdemében intézkedés tétetni.

— **A világsodája!** Csodálatos, hogy éppen Petrozsénynek jutott a szerencse, a világsodáját produkálhatni. Rozoga fa-tákolmányban, ponyva oldalú deszkabódében, ott a piactéren 20, 40 és 80 fillértért megláthatta bárki a „testnélküli fejét”, a „pávahölgyet” és a „törzsnélküli nőt.” Sőt nevéket, korukat és származásukat is megtudhatja, — mi több, — el is hiheti, ha akarja, hogy a Kakuszi Kata szolgából lett Miranda, 18 éves kisasszony sikkes és szép. Midőn a szem már eleget látott, akkor kijut a fülnek az élvezetből, még pedig potom 20, 40 és 80 fillért, amennyit a színházban is kell fizetni. Az impresszárió a ponyva mögé áll s egyik dalt a másik után intonálja és a meztelbős csodahölgyek vele együtt rikácsolnak. A publikum egyik része boszankodva kacag, másik része mérgeledve zugolódik, mert a legutolsó lebujaiban is a részeg nők és bepálinkázott szerezhajok szebben ordítanak. A három poésékfej imelítő hangon kiabál s elakarják hitetni a jóhiszeműleg betévedt közönséggel, hogy énekelnek. Ha ez is ének, akkor nincs fogalmunk a duhaj kurgongatásról. És ezt nem csak tűri, de engedélyezi a hatóság. Ez az, a mi leginkább megbotránkoztat. Amint Petrozsényből kikerült a testnélküli női fej, midőn az üzlet már pongásnak indult: előkerült egy háromlábú hölgy is, hogy a közönség még jobban be legyen csapva. Annak a számandó női alaknak éppen úgy ninesen három lába, mint a hogy a többieknek nem volt a fejükön kívüli többi testrésze eltüntetve. Ha jó szintársulat működik itt, üres a nézőtér; de a névtelenül lézengő svindlerok toborzanak heteken át hiszékeny fizető publikumot. Ezt már nem csak engedélyezni, de tűrni se volna szabad. Értesülésünk szerint most Lupénybe ment, azután a többi zsili községeket sárcolja ez a kibotolni való kompánia és a hiszékeny nép majd ott is felül nekik. A szegényebb néposztály is megengedhet magának egy kevés szórakozást, szükségé is van rá, de hogy kizsebeljék, hogy gyalázatosan becsapják, azt nem volna szabad megengedni. A reklámnak felülnek százával, ezrével s a stélhámos banda az ily uton harácsoló pénzzel tovább áll. A közönség megbotránkozva zugolódik, látva hogy a három női alak közül az egyiknek a fejét nyakig, a másikat vállig, a harmadikét derékig nem takarja a szürke lepel. Ezt bárki észre veheti, ebben nines csalódás, nines ügyesség Ez a legközönségesebb család. Kérjük az illetékes hatóságot, hogy jövőre ilyesmit ne engedjen meg, ne tűrjön.

— **Pályázat** hirdet Hunyadvármegye főispánja az előléptetés folytán üresedésbe jött várm. alveáltárnoki állásra. A szabály szerűen felszerelt folyamodványok f. hó 30-ig a kinevezésre jogosult gr. Bethlen Miklós főispán urhoz nyujtandók be.

— Hát, hogy érz magát kedves Béni bácsi — kérdé Pál s malicziával folytatta, mint egy felelve saját kérdésére:

— Öregszünk, öregszünk ugy-e és szaggat az az átkozott esz?

Pál egy oldalbalökést kapott barátjától, mi hamar elhallgattatta.

Az öreg zavarodottan elpirult s tiltakozó mozdulatot tett.

— Köszönöm nagyon jól érzem én magamat. Rég volt mikor, egy kissé fájtak a lábaim. oh, nem is volt az esz, csak olyan zsiabongás féle kisbaj, a mi elmúlt.

Aztán, kérem alássan ifju barátom, nem vagyok én még öreg, én még fiatal erőt érzek magamban. Ki állom én még a versenyt egy, akármilyen huszonnyolcz esztendő fiatal emberrel, ki biz' én!... S ezzel felállott a székről s karjaival gyakorlatokat végzett, majd katonás léptekkel igyekezett a szoba hosszát mérni; de sehogy sem sikerült neki; a rugonyos lépések, se hogysem egyeztek a csuszos lábak merevségével.

A két ifju egymásra nézett s hallgatagon cserélki gondolataikat:

— Lám, mire képes a szerelem!...

Az öreg Béni bácsi, belefáradott az ő ifju erejét bizonyítgató tornászati mutatványokba és lihegve ült vissza helyére.

— Bizony kedves, ifju szomszéd barátom, ha nem éreznék még ifju erőt magamban, nem házodnám meg, nem én!...

— Hogyan, hát Béni bácsi nősilni akar — kérdé tettetett meglepetésével Pál és mosolygott.

— Hogyne!... Nem vagyok én még öreg ember.

Ötvenhat esztendőseke nem is olyan sok és még örkösöm sines. Azért házodom, hogy ha az Isten megsegít, ne maradjon a vagyonom idegenre s tisztess nevmnek legyen törvényes örököse.

— Talán bizony gyerekekről is ábrándozik még Béni bácsi?

— Hát miért ne?! —

Aztán a legrosszabb esetben, két mostoha gyermekeském is lesz, ha megházodom s minő boldog az ember, mikor unokákat ringathat ülében. Azt a boldogságot nem akarom elszalasztani még. . .

— Bocsanat, Béni bácsi, de szavaiból azt következtetem, hogy özvegy nőt vesz feleségül, kinek két gyereke van — szolt közbe Pál ur, aztán folytatta: — A mostoha gyerekek pedig nem szoktak valami szeretetre méltók lenni.

— Ó, biztosítom róla, kedves ifju szomszéd barátom, hogy nagyon kedves, szeretetreméltó gyermekek, épp olyanok, mint az anyjuk.

— Hány éves a szerencsés választott, kit nejevé szándékszik tenni, — kérdé kíváncsian Gyulai:

— Csak negyven — hangzott a válasz. — De minő kedves teremtes, olyan, mint egy 18 éves leányka és milyen kitűnő gazdaszony, higgyék el kedves ifju barátaim, még a meggyében sines olyan több.

— De ha olyan kedves és fürgé, mint egy 18 éves leány, Béni bácsi vigyázzon, mert.

Az öreg ur valamit hebegett s mérgesen hagyta el a szobát.

A két barát összenézett, fejüket esóválva mondták:

— Vén bolond.

Nem sokára az egész város tudta, hogy Béni bá-

csi házodódik, azért takarított mindent, s azért van oly virágos jó kedve.

Az öreg ur, állítólag hogy izmosodjék, naponként fát fűrészelt. Rosz nyelvek beszélik, hogy ezzel ifju erejét akarta produkálni, de az igazi ok a sóprólás volt.

— Hja, takarékoskodni kell, — mondogatta ilyenkor a két ifju barát, Pál és Gyulai, — vagyon kell a leendő gyermekeknek.

Egy alkalommal, midőn látszólag a legjobb kedvel hasogatta a fát, a levélhordó egy illatos levélkét kézbesített neki.

Sugárzó areczal vonult szobájába s reszkető kezekkel bontotta fell a levelet, Nem az öregségtől, oh nem, hanem az izgatottságtól reszkettek kezei. Hisz ő csak ötvenhat éves. Igaz, hogy az anyakönyvi kivonat 66-ról tanusodik, de hát tetszik tudni, azok a hivatalnokok nagyon szórakozottak és nagyon sokszor tévednek.

Mosolyogva olvasta, aztán megcsókolta a levelet egyszer, kétszer, —háromszor és a jó Isten tudja még hányszor s mondogatta:

— Ó, az aranyos kicsikém, a lelkem, szívem!...

Jó kedve volt az öreg urnak, madarat lehetett volna vele fogatni és sietett is jókedvét tudomására hozni a szomszédoknál Áthívtá a szomszéd két kis gyereket és 5—5 szem szilvát adott nekik mondván:

— Nesztek, édes kicsikém, egyetek, ezt azért adja Béni bácsi, mert jó kedve van, levelet kaptam menyasszonyomtól, ma délután meglátogat s aztán vasárnaphoz egy hétre lakodalmazunk.

Az egyik kis fiu kérdezte:

— **Arlejtés.** A dévai kir. törvényszék kertületén lévő kir. járásbíróságok könyvkötői munkálatainak 3 évre való biztosítása czéljából a zárt írásbeli ajánlatok f. hó 25-ig adandók be az említett kir. törvényszéknek.

— **A Barcsa-ház** megvétele kérdésének 30 nap közbevetésével első ízben történt tárgyalása alkalmával — mult hó 21-én a közgyűlés nem lévén határozatképes az újabb közgyűlés f. hó 21-ének d. u. 5 órájára tüzetett ki. A képviselőtestület tagjai ezuttal is kevés számmal jelenvén meg, a 15 nap múlva tartandó közgyűlésen a jelenlévők — a tagok szánára való tekintet nélkül — érdemleges határozatot hoznak.

— **A Hunyadvármegye** mezőgazdasági bizottsága által folyó hó 17-én Ö. Boldogfalván rendezett tenyész szarvasmarha díjazás alkalmával kiosztott állami díjakat kaptak a vármegye több községéből az elővezetett községi bikák jó gondozásáért üszkört számos tenyésztő. A jury a következőképpen volt összeállítva: Tornya Gyula szolgabíró elnök, Franca Lajos megyei mezőgazdasági bizottsági tag, Pietsch Lajos gazd. egyet. titkár ennek képviselőjében, Graf Teleki Árpád jár. mezőgazdasági biz. tag, Goró Andor jár. mezőgazd. biz. tag, Berkovics Rezső megyei állatorvos és gr. Kun István közigazgatási előadó.

— **Garázdálkodó tehen.** Olykor olykor az oktatlan állat is tudatára ébred annak, hogy joga van az élethez és az önvédelemhez. Bobizonyította ezt Lezsán János vulkáni lakos tehene f. hó 17-én, midőn gazdája éppen a mézsároshoz vezette, kinek levágás végett eladta. Érezte e a szegény pára a közelgő veszedelmet, vagy miok indította engedelmességre, azt a zoologusok sem konstatálhatják, de tény, hogy a tehén megcsökönyösödött s nem akart menni. Gazdája, a szarvára kötött kötélnél fogva vonszolta egy husánggal erőiesen kaptatá, de a tehén vérbeforgó szemekkel renyitenskedett s aztán gazdája, Lezsán Jánosra rohant s szarvával annak állat összeűzte, felső-s alsó ajkát széthájtotta, úgy, hogy csafatokban lógott a bőr és hús sőt néhány ép fogat is eltávolított minden fájdalom nélkül. (A tehénnek nem fájt.) Az összefutott emberek megfékeztek s a mézsáros nem sokára ártalmatlanná tette a garázdálkodó tehenet.

— **Frankójegek megszüntetése.** A kereskedelemügyi miniszter az osztrák értékű régi frankójegek és egyéb régi értékeknek érvényességének végleges megszüntetése dolgában a következő rendeletet adta ki: Az osztrák értékű régi frankójegek és az ez évi jan. hónap 1-vel forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi értékeknek érvényességét az évi szeptember hónap 30-ával végleg megszüntetem. A közönségnél kimlevő osztrák értékű régi frankójegek és egyéb régi értékeket, ha azok valódiak, épek és használhatatlanok, a posta (és távirda) hivatalok ez év okt. hónap 1-től bezárólag december hónap 1-ig terjedő idő folyamán, a bemutató kívánsága szerint, új kibocsátása (filér-értékjelzésű) frankó-jegekre és egyéb értékekre becsérelik. Folyó évi december hónap 31-ikén tul az

osztrák értékű régi frankójegek és egyéb régi értékek becsérelésre többé elnem fogadtatnak.

— **Mikor lesznek a képviselőválasztások?** Ez a kérdés egyre jobban izgatja a kedélyeket. Némelyek azt mondják, hogy még a tél folyamán, mások, a beavatottabbak szerint: tavaszkor. De oszlattassék fel a képviselőház bármikor, annyi máris kétségtelen, hogy ily nagyarányu, izgalmas képviselőválasztásunk rég nem volt, aminőnek ez mutatkozik. De az is bizonyos, hogy a „Budapest” pol. napilap, mint a multban, ezuttal is ki fogja venni bő részét a választási háborúból. Márisc gyűjti az arézképeket, hogy a választóközönséget ne csak a jelölt urak viselt dolgaival, hanem hű arézképmásával is megismertesse. Am a „Budapest” más tekintetben is folyton folyvást azon igyekszik, hogy a magyar olvasóközönség páratlanul álló nagy rokonszenvét, amely negyedszázados pályafutásán állandóan kísérí, továbbra is megtartsa s öregbítse. Tágadhatlanul megbízható, élénk, jól szerkesztett 48-as újság. Vezérezkeltet leg-többnyire orsz. képviselők írják, köztük Kossuth Ferencz a függetlenségi párt elnöke. Hírei frissek, tárczarovata változatos; folyvást két érdekfeszítő regényt közöl egyszerre. Vasárnaponként pedig „Uj-Budapest” czim alatt humorisztikus mellékletet csatol a főlaphoz s e vezlap talánymegfejtői közt, a jutalom könyveken felül, még egy-egy Jásziv-sorsjegyet sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy a „Budapest” minden rendesi előfizetője újkör egy 1901-re szóló diszes naptárt kap egészen ingyen, — úgy nem csodálkozunk rajta, hogy a „Budapest” a leg-olvasottabb és a legelterjedtebb napilapja hazánkban. — Előfizetési árak: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 koronát egy hónapra 2 korona. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kaphat. A megrendelések, előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához, Budapest, IV. Sarkanyus-utca 3. szám alatt intézendők.

— **Fiumében rendkívül érdekes** folyóiratot indított meg pár hó előtt Kompolthy Tivadar tengerész-író-társunk, ki a magyar tengerészetnek, külső kereskedelmünknek s külügyi érdekeinknek évtizedek óta legalább publicistája. Az új vállalat „Fiume” czímet visel, minden füzetében (mely a londoni „Grafic”-hoz hasonló pompás képeket hoz, a magyar tengerpart s a tenger) szet köréből. Rendkívül érdekes közleményeiben a külső kereskedelem s az őt világrészben élő kíváncsi magyarországi dolgaival foglalkozik oly intenzíve, hogy minden száma legérdekesebb külföldi magyar elményekkel van tele. Magyar tengerészek albuma című frapans érdekű rovatában, a magyar tengerészkapitányok arézképeit, életrajzeit, s tengéri világutazásait írja le oly élénk styllal, hogy szinte szemünk előtt látjuk lefolyni a tengerészéletet minden varázssával — borzalmával. Az eddigi füzetekben Magyar László az első magyar tengerész s bihi király, — Klein A. aradi származású volt kínai hajóparancsnok, az „Adria” tengerhajózási társulat főfelügyelője — Peterdi István v. francia révtiszt, most a „Petőfi” kapitánya, — Nagy Imre v. angol hajóparancsnok, most az „Adria” tenger-

részeti főtisztje, — Kardos László fiumei révbiztos, az olasz tengerészeti vitézségi érdemmel kitüntetett életmentő magyar kapitány; s Varga Tibor magyar tengerészkapitány arézképeit s érdekes élményeit közölte a „Fiume” A „Fiume” előfizetési ára csekély: egy évre 6 forint, félévre 3 frt. s az összeg a szerkesztő nevére czimzendő Fiuméba. Minden művelt családnak és olvasókörmek meg kellene rendelni e rendkívül diszes és érdekes folyóiratot.

Szerkesztői üzenet.

Elkeseredet szülőknek. Petrozsény.

— **A javítóintézetekről.** Több oldalról intéztek hozzáink kérdést aziránt, hogy rossz, javíthatatlannak vélt gyermekeikkel mit tegyenek.

Ez a kérdés különösen most, a tanév elején aktuális lévén a speciális személyi vonatkozásoktól eltekintve a következő felvilágosítással szolgálunk a kérdezősködőknek s általán az érdekelteknek:

— A kir. kormány, az 1878 évi V. t.-cz. alapján a szükséghez mért számban egyes vidékeken állította s állítja fel a javító intézeteket s rendszerint minden vidék csak a saját javító intézetébe eszközölhet beszállításokat. Petrozsényből és vidékéről a kolozsvári kir. országos javítóintézetbe való felvétel iránt kell lépéseket tenni.

A nagyméltóságú Igazságügyminiszteriumhoz alispáni, vagy polgármesteri hivatal útján benyújtandó kérvényhez a következő okmányok melléklendők:

1) A befogadni kért 7—18 éves korú ifjúnak személyleírása, továbbá hatóságilag hitelesített életrajza. Kiemelendők azon okok, melyek a javítóintézetben való neveltetést kívánatosnak teszik.

2) Keresztelési, illetőleg születési levél.

3) Hatósági orvos által kiállított egészségi bizonyítvány.

4) A szülő vagy a gyám két tanuval aláírt kötelező nyilatkozata arra nézve, hogy — befogadás esetén — az intézetből való elbocsátás időpontjának meghatározását a befogadni kért ifju életkorának 20-ik éveig feltétlenül az igazgatóság belátására bizza.

5) Vagyontalanság esetén szegénységi bizonyítvány

6) Ellátási díj fizetésének kötelezettsége mellett való felvételről folyamodóknál igazolása annak, hogy az évi tartásdíjat fizetni képesek.

Ha a szülő szegény a nevelés és ellátás ingyen, ellenben évi 120 frt. rendes, esetleg 60 frt. mérsékelt s félévi előleges részletekben fizetendő tartásdíjért eszközölték.

A teljesen vagyontalanok díjtalanul felvétetnek, oktattnak, a társadalom hasznos tagjává neveltetnek sőt azok, kik az intézetben legalább egy évet töltöttek, teljesen kielégítő magaviselet után, ha elegendő munkeresményre szert nem tettek, utiköltséget is kapnak.

Vulkáni tudósító urnak. Az ilyen ügyek annyira személyes természetűek, hogy szinte nem valók a nyilvánosság elé. Tudjuk mi jól, hogy ha az a hatalmas tenyér valakit arczulópáz, azt nem csak a nyomdafesték, de még a vulkáni szenteltvíz se mossa le.

Málea-utcai állapot című panaszos felszólalást személyi vonatkozása miatt ezuttal félretereszünk s kérjük egyenesen az intézkedésre hivatott hatósághoz fordulni s ha az nem fog az ügy természete, — a közrend — s közegészségügy érdeke által követelt gyorsasággal és erélyvel eljárni, azon esetre a türhélen állapot nyilvánosságra hozatalát részünkről is indokoltan fogjuk tartani. Egyben megjegyezzük, hogy a közfogyasztásra szánt állatok, törvény szerint előzetes megvizsgálás után, jövedéki s közegészségügyi tekintetből és a csempészkedés megakadályozása szempontjából fogantatott ellenőrzés mellett csak is a közbiztonságon vágthatók le. Ellen esetben szigorú büntetés alkalmazandó.

HIRDETÉSEK:

Nyomdásztanonczul

azonnal felvétetik egy megfelelő iskolai képzettséggel bíró, 14—15 éves, jól nevelt, legalább hat elemi osztályt, — vagy a középiskola két osztályát végzett ifju

FIGULI ANTAL
könyvnyomdájában.

— Ugy-e Béni bácsi, azért nem ad több szilvát, mert a mások kellene a menyasszonynak?...
— Alig mult el dél, Béni bácsi már izgatottan járkált az udvaron s várta a kedves „kicsi”-két, a 40 éves menyasszonyt.

Délután négy óra s a menyasszony még mindig nem jön.

Béni bácsi nyugtalanul járkált és sóhatozott:

— O, Istenem. Csak valami baj ne történne vele!... Megszakadva a szívem. . . .

— Lehet, hogy későn indultak el, itt lesznek nem sokára, legyen nyugodt Béni bácsi — mondá a hozzá vetődött szomszéd.

Végre megérkezett a várva-várt jegyes két gyermekével, háztűz látni. A boldog vőlegény kezét nyújtotta neki, hogy lesegítse a kocsiról. Aztán ajkát akarta meg csókolni menyasszonyának.

Az pirulva mentegetődzött:

— Itt látnak.

— Hadd lássák szívem, hogy menyire szeretjük egymást és irigykedjenek.

Nagysokára kikísérte leendő nejét s megcsókolta a gyerekeket és atyailag intve a kis leánykát:

— Viseld jól magadat édes leánykám s ha jó leszel, én is az fogok lenni hozzád, veszek játékot, taníttatni foglak és aztán még jól férhez is adlak, mikor nagy lesz.

A szomszéd nevetve mormogja magában:

— Még azt is meg akarja érni?!

A verőfényes napokat hideg ősz váltotta fel s hideg őszi szelek vágattak a mezőn végig.

Béni bácsi csuzos lába megtagadta a szolgálatot és ágybe került.

Elérkezett az esküvő napja s megjelentek a tanuk is az öreg urnál. Az öreg ur nyögött.

Gazdasszonya közbeszólt:

— De hát miért kell felkelni a tekintetes urnak?!

— Hát azért, mert Béni bácsi házasodik. — felelték a tanuk.

Gyulai mosolyogva mondta:

— Béni bácsi házasodik, hát ne hagyja el az ifju erő.

Az öreg ur nagy nehezen feltápáskodott s kocsival sietett a fodrászhoz. Mikor készen volt a fejcsinítással egy koronát adott a fodrásznak.

— Ma gálánt ember Béni bácsi — mondá gunyosan az épp ott lévő szomszéd, Pál ur.

— Hja, kérem, ma Béni bácsi házasodik! felelte a fodrász, kezét dörzsölgetve.

A szerelmes aglegények bőkezűek szoktak lenni ha ezzel tüntetni lehet.

Rozsonday Albert.

Legelősebb beszerzési forrás jó óráknak 3 évi írásbeli jótállással.

Konrád János

óragyár és aranyárak szállításiháza

BRÜX (Csehország)

ajánlja legszigorubb kezességű 15 év óta legjobb hírből álló gyártmányait.

Órák, arany- és ezüstárakban

A cég a cs. és kir. birodalmi sással van kitüntetve. Birtokosa arany és ezüst kiállítási érméknek, valamint ezekre menő írásbeli elismerő leveleknek. Az összes áruk a cs. kir. fémjelző hivataltól vannak felülvizsgálva és fémjelvezve. Megnemfelelő becserélve vagy kiváratra a pénz visszaszolgáltatva lesz; en-

nélfogva minden kockázatot ki van zárva.

Valódi ezüst remt. óra frt 5.80, duplafedelű frt 7.75, jó nickel remt. óra frt 3.75; ezüst női remt. óra frt 7.75; valódi 14 kar. arany női remt. óra frt 14.—, arany gyűrűk drbja frt 2.25.

Valódi ezüst panczél-lánczok es. és kir. fémjelzéssel 30 cm, hosszú 15 gr. nehéz súlyú frt 1.20, 20 gr. súlyú frt 1.50, 30 gr. súlyú frt 2.20.

Fizetés fejében bármely országbeli levélbélyegyek is elfogadhatók.

A szállítás utánvét vagy az összeg előleges beküldése ellenében történik.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

8—50

Temetkezési vállalat.

Tisztelettel tudatom Petrozsény és vidéke n. é. közönségével, hogy a „Bukarest“ szálloda mellett **temetkezési vállalatot** létesítettem, melyet folyó évi június hó 1-én megnyitottam

Elvállalom a legegyszerűbb s legdiszesebb temetések rendezését a lehető legelőnyösebb feltételek mellett. Raktáramon mindég kész fa és ércz koporsókat, koszurokat, szemfedőket a legnagyobb választékban tartom; továbbá fa-, kö- és vas-sirjeleket állítatok fel nagyon jutányos árak mellett.

Egy szép koporsó keresztel, szemfedél, alsó lepedő, fej párna és minden többi kelengyékkel együtt csak 24 korona.

A temetések alkalmával szükséges fáklyákkal is rendelkezem.

Petrozsény, 1900. július hó.

Tisztelettel:

SÁROSSY JÓZSEF.

Felelet: a hegedű hangu harmonika, melyen bár mely ezigány primás, vagy hegedűművész játékát is lehet utánozni és pedig 2 soros félhangokkal, továbbá:

Orgona és fuvola hangu **hármónikák** 6, 8, 10, 12, 16 és 20 koronától feljebb **csegettyűvel** és **tremoioval**.

Szájhármónikák minden fajta csegettyűvel;

Fuvolák 4, 6, 8 és 10 koronától feljebb;

Hegedűk 6 koronától feljebb;

Cziterák 4, 6, 10 és 16 kor. és feljebb (tollal verő vagy más fajta cziterák.)

Nemkülömben **mindenféle hangszerek** jutányos árban kaphatók;

Ocska, használt hármónikák ki javítatnak, vagy becseréltetnek.

Szilágyi Albert

vezetése alatt levő hangszer üzletben,
ARADON, fő-ut 21 szám alatt.

4—10

Fogorvos

PERL JÓZSEF

Amerikan-Dentist Dr. of. Dental Surgei

Amerikában kiképzett plombeur

még egy néhány napig Petrozsényben.

Készít műfogakat és légnyomatu fogorokat vulcanit és aranyban.

Korona és hidmunka.

Végez mindennemű fogorvosi műtétet, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását; fogak tömését arannyal és más jónak bizonyult tömőanyaggal.

Tartózkodási idő néhány nap a Wágner szállodában.

Stearoptinum

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt: 2 korona.

A hatásáért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, -- a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével, vagy utánvéttel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában,

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.

11—20